

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 143 164/99-011120
Signatura: bn3ws202

Oblastní pracoviště č. 14
Okresní pracoviště Karviná

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Gymnázium, Masarykova tř. 1313, 735 14 Orlová-Lutyně
Identifikátor ředitelství:	600 016 536, IZO: 000 601 519
Ředitel(ka) školy/zařízení:	RNDr. Rafael Sázel
Zřizovatel:	MŠMT ČR
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Karviná
Termín inspekce:	11. - 13. květen 1999
Inspektoři:	Mgr. Jaroslav Kadůrek PaedDr. Miroslav Bialoň
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání v jazykových předmětech a základech společenských věd.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zařazení do sítě škol ze dne 22. 2. 1999 č. j. 15 287/99-21, změna zřizovací listiny ze dne 3. 3. 1999 č. j. 15 891/99-21, plán práce školy na školní rok 1998/99, podklady kontrolní a řídicí činnosti, školní řád, rozvrh hodin, personální údaje, třídní knihy, učební plány, učební osnovy, tematické plány, žákovská dokumentace (sešity, kontrolní práce).

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Ve školním roce 1998/99 škola zabezpečuje výuku 517 žákům, z toho v čtyřletém studiu 119 žákům, v sedmiletém studiu 150 žákům a v osmiletém studiu 248 žákům.

V nové, moderně postavené budově, která byla otevřena 1. září 1996, je celkem 17 tříd, 4 třídy čtyřletého studia, 5 tříd sedmiletého studia a 8 tříd osmiletého studia.

V sledovaných předmětech (český jazyk a literatura, anglický jazyk, ruský jazyk, základy společenských věd) probíhá výuka většinou v odborných učebnách. Pro český jazyk a literaturu jsou vybudovány 2 odborné učebny, stejným počtem odborných učeben disponuje škola i pro anglický jazyk. Speciální odborná učebna pro ruský jazyk není zřízena. Gymnázium má rovněž odbornou učebnu pro základy společenských věd.

Pracovní prostředí navštívených odborných učeben i kmenových tříd je z hlediska velikosti, osvětlení, teploty, možnosti zatemnění a funkčnosti tabulí vyhovující.

V odborných jazykových učebnách jsou nové židle a lavice, vestavěné skříně, obrazový materiál. Pro jazykové předměty mají vyučující 7 magnetofonů, 2 televizory, 2 videa, 4 videokazety. Chybí větší množství CD přehrávek, slovníků, transparentů k reáliím.

K výuce základů společenských věd slouží 1 televize, 1 video, 1 gramofon, gramodesky, diapozitivy, mapy a další pomůcky.

Prostory čtyř kabinetů vyučujících jazykových a společenských věd mají odpovídající velikost, nový nábytek se standardním vybavením. Učitelé zde mají k dispozici odbornou literaturu, mapy, slovníky a další knižní materiály.

Žákovská i učitelská knihovna se nachází společně v přízemí budovy v jedné prostorné místnosti. V pěti vestavěných skříních a několika regálech mají obě knihovny celkem 11 tisíc svazků. Doplnění knihovny dalšími publikacemi podporuje finančními částkami SRPŠ. Kromě naučné literatury a beletrie disponuje knihovna počítačem, kopírkou, stoly a židlemi k posezení. Široká škála odborných periodik a časopisů (Pedagogika, Psychologie, Filosofický časopis, Listy - dvouměsíčník pro politickou literaturu a občanský dialog, Česká literatura, Český jazyk a literatura, Cizí jazyky, časopisy pro anglický a německý jazyk atd.) poskytuje pedagogickým pracovníkům možnost sebevzdělávání a aktuální informovanost. V sousedství knihovny se nachází v otevřeném chodebním prostoru školní studovna vybavená stoly a židlemi.

Výuka většiny sledovaných předmětů je zabezpečena vyhovujícími učebnicemi a doplňujícími učebními texty. Gymnázium disponuje rovněž fondem učebnic.

Ve škole jsou učební pomůcky odpovídající požadavkům vzdělávacího programu, i když jejich průběžné doplňování dalšími moderními vyučovacími prostředky a materiály je nutné. Platí to především pro didaktickou a audiovizuální techniku, ale i pro naučné publikace.

Sledovaná oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Stavba rozvrhu hodin odpovídá psychohygienickým zásadám. Organizace přestávek je v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 354/1991 Sb.

Ustanovení školního řádu pamatují na ochranu zdraví a zajištění bezpečnosti žáků. Dozory na chodbách i ve školní jídelně jsou zajištěny, jejich rozvrh je zveřejněn.

Žákům je poskytována možnost občerstvení ve školním bufetu, který nabízí pestrý sortiment zboží a dostatečné množství nápojů, a tak zajišťuje pitný režim.

Pracovní místa učitelů i žáků jsou vybavena pěkným a nepoškozeným nábytkem, kapacita sociálního zařízení je dostatečná.

Pro žáky i pedagogy je vytvořeno příznivé pracovní prostředí s květinovou výzdobou a nástěnným textovým a obrazovým materiálem, prostorné chodby poskytují dostatečné množství pro trávení volného času. Celková úroveň tříd je velmi dobrá.

Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny nadprůměrně.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve školním roce 1998/99 pracuje v Gymnáziu Orlová 34 pedagogických pracovníků.

Český jazyk a literaturu vyučuje v letošním školním roce 10 učitelů, anglický jazyk 5 pedagogů, ruský jazyk 1 vyučující a základy společenských věd 1 učitelka. Z tohoto počtu pedagogů nemají 2 odbornou způsobilost pro anglický jazyk (jeden z nich končí v letošním roce studium angličtiny na vysoké školy). Ostatní vyučující mají pro sledované předměty jak odbornou, tak i pedagogickou způsobilost.

Pedagogický sbor je stabilizován, ke změnám dochází pouze z důvodu mateřské dovolené nebo odchodu do důchodu.

Personální podmínky v sledovaných předmětech jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Škola se řídí Generalizovaným plánem gymnázií s osmiletým studijním cyklem schváleným MŠMT ČR dne 15. 7. 1994 č. j. 20 060/94-23 s platností od 1. 9. 1995, učebním plánem gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schváleným MŠMT dne 19. 12. 1991 pod č. j. 28 205/91-20 s platností od 1. 9. 1992, upravený dne 14. listopadu 1995 č. j. 25 049/95-21-23 s platností od 1. 9. 1996. Dále škola pracuje dle Pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy České republiky k využití Standardu základního vzdělání č. j. 21 603/95-22 ze dne 16. 11. 1995 v oblasti jazykové, společenskovední a dalších oblastech a řídí se Úpravami a doplňky základní pedagogické dokumentace a vzdělávacího programu základní škola schváleného MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č. j. 250 18/98-22 s platností od 1. 9. 1998.

Výuka českého jazyka a literatury pro čtyřleté gymnázium probíhá podle učebních osnov schválených MŠMT pod č. j. 17 668/91-20 ze dne 24. května 1991 s platností od 1. září 1991, výuka cizích jazyků se řídí učebními osnovami čtyřletého gymnázia pro cizí jazyk schválenými MŠMT pod č. j. 20 893/91-35 ze dne 26. května 1991 s platností od 1. září 1991. Škola se dále řídí učebními osnovami pro předmět základy společenských věd pro čtyřletá gymnázia, které schválilo MŠMT pod č. j. 17-668/91-20 dne 24. května 1991 s platností od 1. září 1991.

Zápisy v třídních knihách hospitovaných tříd a kontrola tematických plánů potvrzují plnění osnov uvedeného vzdělávacího programu a většinou i dodržování plánového časového rozvrhu učiva dle tematických plánů.

Sledovaná oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitováno bylo celkem v 9 vyučovacích hodinách, z toho v českém jazyce a literatuře 3 hodiny, v anglickém jazyce 4 hodiny, v ruském jazyce 1 hodina a v základech společenských věd 1 hodina. Z uvedeného počtu sledovaných hodin byly 4 hodnoceny jako nadprůměrné, 4 jako spíše nadprůměrné a 1 hodina jako průměrná.

Český jazyk a literatura

Sledovány byly tři hodiny českého jazyka a literatury u tří odborně i pedagogicky způsobilých učitelek, které se na hodiny velmi zodpovědně připravily. Didaktické cíle všech navštívených hodin byly jasně stanoveny, žáci získávali vědomosti v žádoucím rozsahu, obsahu a tempu. Zejména při probírání nového učiva v hodině slohu byla patrná snaha střídáním metod a forem práce dosáhnout vysoké efektivity. Vyučovací jednotky mluvnice a literatury měly klasickou stavbu, v mluvnici měla hodina převážně procvičovací a opakovací charakter, v literatuře po úvodním opakování následoval výklad o literární kritice a shrnutí učiva v závěru hodiny. Nesporně pozitivním jevem je rovněž používání předem připravených namnožených ukázek literárních děl či textů k všestrannému jazykovému rozboru.

Žáci nižších ročníků mají k dispozici souvislou řadu učebnic z nakladatelství Fortuna, rovněž žáci vyšších ročníků mají učebnice opatřené schvalovací doložkou MŠMT ČR. Výuka češtiny probíhá jednak ve dvou odborných učebnách, které jsou vybaveny videem a příruční knihovnou, jednak v kmenových učebnách.

Ve škole pracuje předmětová komise českého jazyka a literatury, jejíž členové se scházejí k pravidelným poradám 4 x ročně. Zápisy z jednání jsou vedeny standardním způsobem.

Cizí jazyky

V sledovaných čtyřech hodinách anglického jazyka a jedné hodině ruského jazyka byla pro práci žáků vytvořena klidná pracovní atmosféra. Hodiny byly dobře připraveny, měly většinou jasně stanovený cíl a obsahově naplňovaly osnovy. V hodinách bylo navazováno na probrané jazykové učivo. Výuka směřovala k maximálnímu zapojení žáků do vyučovacího procesu. Jejich aktivita byla různá. Snažili se plnit pokyny vyučujících, ale někteří měli určité potíže s cizojazyčnou komunikací. Vyučující používali ke konverzaci s žáky většinou cizího jazyka a snažili se o zcela nenásilnou komunikaci s žáky. Někde se uplatňovala skupinová forma práce. Klasifikace žáků nebyla prováděna. Ve většině navštívených hodin učitelé funkčně využívali magnetofonových nahrávek k nácviku poslechu. Ve všech hospitovaných hodinách žáci pracovali s učebnicemi. Jejich sešity měly různou úroveň. Ve dvou kontrolovaných hodinách anglického jazyka neměli učitelé pro daný předmět odbornou způsobilost.

Základy společenských věd

Hospitována byla jedna hodina u učitelky, která má pro tento předmět odbornou i pedagogickou způsobilost. Hodina byla po všech stránkách velmi dobře připravena. Probíhala v klidné pracovní atmosféře, její obsah měl přirozený výchovný akcent. V referátu o nacionalismu, který přednášely dvě žákyně, se objevila i problematika intolerance v souvislosti s problémy antisemitismu a fundamentalismu. Vyučující měla neustálý kontakt se třídou, výklad střídal vhodně zvolený dialog. Žáci byli většinou aktivní. Při diskutovaných problémech chybělo využití politické mapy světa. Žáci nemají učebnice, vyučující diktuje učivo do sešitů.

Celkově lze úroveň výuky v hospitovaných hodinách hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Přehled studijních výsledků za první pololetí školního roku 1998/99 ukazuje, že z 520 žáků školy prospělo s vyznamenáním 112 (21,5%), prospělo 383 (73,6%), neprospělo 19 žáků (3,6%) a 6 žáků nebylo klasifikováno (1,15%). Dvanáct žáků mělo v 1. pololetí průměr 1,00.

Gymnázium ověřuje výsledky učení v sledovaných předmětech účastí žáků v soutěžích a olympiádách. Velkým úspěchem v roce 1998 bylo obsazení 1. místa v celostátní literární soutěži O cenu Maxe Broda a 2. místo v celostátním kole olympiády v latinském jazyce Certatem Latinum.

Žáci získávají v sledovaných předmětech znalosti a dovednosti v žádaném obsahu i rozsahu, v procesu výuky mají dostatečný prostor pro uplatnění své aktivity. Kvalita učení odpovídá věku žáků, jejich schopnostem a zaměřením.

Život žáků školy se řídí školním řádem pro vyšší třídy gymnázia a školním řádem pro nižší třídy gymnázia. V obou jsou zakotvena základní pravidla chování žáků ve škole i mimo školu, chování ve školní jídelně, omlouvání nepřítomnosti. U vyšších tříd jsou ještě uvedeny zásady při ochraně zdraví a bezpečnosti a postup při zanechání studia. V obou školních řádech se nachází rovněž práva žáků. Oba řády školy mají z hlediska obsahu a formy funkční charakter.

V průběhu inspekce bylo chování žáků kultivované, atmosféra vzájemných vztahů učitel - žák přátelská. Také vystupování žáků na veřejnosti nevyvolává stížnosti ani jinou nežádoucí pozornost. Podle vyjádření ředitele školy nebyl zjištěn žádný případ požívání drog. Žáci jsou v této oblasti pravidelně odborně poučováni. Zúčastňují se také přednášek psychologů o tom, jak zabránit šikaně a jak se chovat.

ZÁVĚRY

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti Gymnázia v Orlové jsou na velmi dobré úrovni. Pro výuku jazykových a společenskovedních předmětů škola má v podstatě dobré materiálně technické a velmi dobré personální podmínky. Pedagogická práce učitelů odpovídá principům vzdělávacího programu a dalším hlediskům obsaženým v koncepci školy.

Celkově je škola v sledovaných oblastech hodnocena jako nadprůměrná.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- pokračovat dle finančních možností v dalším vybavování odborných učeben jazykových a společenskovedních předmětů.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Mgr. Jaroslav Kadůrek v. r.

členové týmu PaedDr. Miroslav Bialoň v. r.

.....

V Karviné dne 18. května 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne 24. května 1999

razítko

Podpis ředitele školy RNDr. Rafael Sázel v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	99-05-24	143 164/99-011120
Školský úřad: ŠÚ Karviná	99-05-24	143 164/99-011120
Rada školy: není zřízena		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny.